

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2026

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A.1. α. Λάθος β. Σωστό γ. Σωστό
 δ. Λάθος ε. Λάθος

A.2. γ A.3. α

ΘΕΜΑ Β

B.1.

α) Σελ. 164 Σχολικό βιβλίο:

Η φάση της ύφεσης

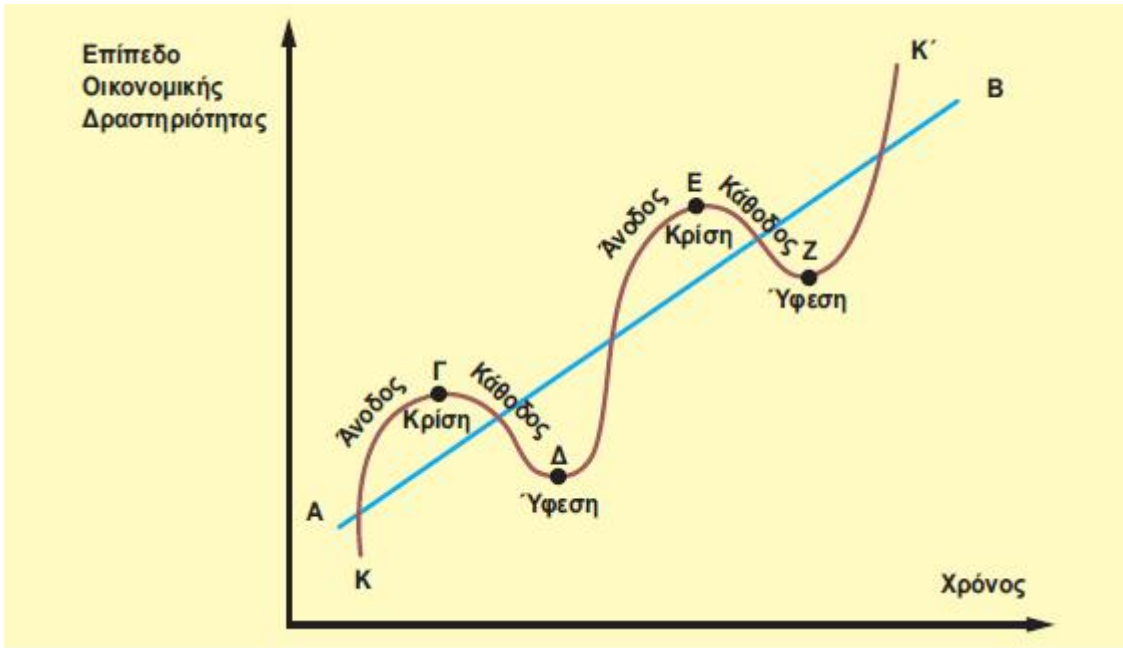
Η φάση της ύφεσης χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη ανεργία, έλλειψη επενδύσεων και ανεπαρκή ζήτηση καταναλωτικών αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που παράγουν τόσο καταναλωτικά όσο και κεφαλαιουχικά αγαθά έχουν αχρησιμοποίητη ή πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα. Η παραγωγή και το εισόδημα βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδό τους. Οι τιμές, αν δε μειώνονται, τουλάχιστον δεν αυξάνονται ή αυξάνονται ελάχιστα και τα κέρδη των επιχειρήσεων είναι χαμηλά. Μάλιστα, πολλές επιχειρήσεις μπορεί να έχουν ζημιές αντί για κέρδη. Το γενικό επιχειρηματικό κλίμα δεν είναι ευνοϊκό για την ανάληψη επενδύσεων και επικρατεί απαισιοδοξία για το μέλλον.

Η ένταση των παραπάνω φαινομένων διαφέρει από κύκλο σε κύκλο. Όσο πιο έντονα είναι τα συμπτώματα αυτά, τόσο πιο βαθιά είναι η ύφεση. Τέτοια ήταν η μεγάλη ύφεση του 1930 που συντάρραξε τις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες και κυρίως τις ΗΠΑ.

Η φάση της ανόδου ή άνθησης

Η φάση της ύφεσης θα τελειώσει κάποτε. Ανεξάρτητα από την αιτία που την ανακόπτει, κατά τη φάση της άνθησης παρατηρούμε αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης. Η αύξηση της παραγωγής είναι εύκολη, γιατί υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και γενικά υποαπασχολούμενοι παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς αυξάνεται η συνολική ζήτηση και η παραγωγή, αυξάνονται και τα κέρδη και αυτό δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για επενδύσεις. Στην αρχή η αύξηση της παραγωγής δε συνοδεύεται από την αύξηση των τιμών, γιατί, όπως είπαμε και πιο πάνω, υπάρχουν αχρησιμοποίητοι ή αργούντες παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς όμως αυξάνεται η συνολική ζήτηση και αυξάνεται η απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών αρχίζουν να εμφανίζονται και οι πρώτες αυξήσεις των τιμών.

β) Σελ. 164 Σχολικό βιβλίο:

ΘΕΜΑ Γ

Γ.1.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό Χ	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού Ψ (ΚΕΨ)
A	0	200.000	2
B	200.000	100.000	2
Γ	400.000	0	

Στο συνδυασμό A όλοι οι εργαζόμενοι απασχολούνται στο αγαθό Ψ, άρα παράγονται $20 \cdot 10.000 = 200.000$ μονάδες του αγαθού Ψ.

Στο συνδυασμό Γ όλοι οι εργαζόμενοι απασχολούνται στο αγαθό Χ, άρα παράγονται $40 \cdot 10.000 = 400.000$ μονάδες του αγαθού Χ.

Στο συνδυασμό B είναι 5.000 στο Χ και 5.000 στο Ψ.

Παραγωγή Χ = $5.000 \cdot 40 = 200.000$ μονάδες Χ

Παραγωγή Ψ = $5.000 \cdot 20 = 100.000$ μονάδες Ψ

$$\text{ΚΕΨ A-B} = (200.000 - 0) / (200.000 - 100.000) = 2$$

$$\text{ΚΕΨ B-Γ} = (400.000 - 200.000) / (100.000 - 0) = 2$$

Γ.2.

Η ΚΠΔ είναι ευθεία γραμμή της μορφής $\psi = \alpha\chi + \beta$ καθώς τα αγαθά Χ και Ψ μεταβάλλονται σε σταθερές αναλογίες και το ΚΕ είναι σταθερό.

$$\text{A: } 200.000 = \alpha \cdot 0 + \beta \Rightarrow \beta = 200.000$$

$$\text{Γ: } 0 = 400.000 \cdot \alpha + 200.000 \Rightarrow \alpha = -1/2$$

Άρα έχουμε τη συνάρτηση: $\Psi = -1/2X + 200.000$ και διάγραμμα.

Γ.3.

$$P_X = 3 \text{ χ.μ}$$

$$P_\Psi = 5 \text{ χ.μ.}$$

$$\text{Για } X=60.000: \Psi = -1/2 * 60.000 + 200.000 = 170.000$$

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{Τρεχ.}} = P_X * Q_X + P_\Psi * Q_\Psi = 3 * 60.000 + 5 * 170.000 = 180.000 + 850.000 = 1.030.000$$

Γ.4.

Ο κάθε εργαζόμενος παράγει 40 μονάδες X.

Άρα οι εργαζόμενοι είναι $40.000/40=1.000$ στο αγαθό X.

Ο κάθε εργαζόμενος παράγει 20 μονάδες Ψ, άρα οι εργαζόμενοι είναι $140.000/20=7000$ στο αγαθό Ψ.

Άρα οι άνεργοι είναι $10.000-8.000=2.000$ άτομα.

$$\text{Ποσοστό ανεργίας} = (2.000/10.000) * 100 = 20\%$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1. Αφού η γραμμική συνάρτηση ζήτησης διέρχεται από τα σημεία ($P = 0, Q_D = 80$) και

($P = 40, Q_D = 0$) και είναι της μορφής $Q_D = \alpha + \beta P$, τότε προκύπτει

$$\begin{cases} 80 = \alpha + 0 \\ 0 = \alpha + 40\beta \end{cases} \Rightarrow \alpha = 80 \text{ και } \beta = -2. \text{ Άρα η συνάρτηση ζήτησης είναι } Q_D = 80 - 2P.$$

Δίνεται ότι η τιμή ισορροπίας είναι $P_E = 10 \text{ χ.μ.}$, οπότε από τη συνάρτηση ζήτησης προκύπτει η ποσότητα ισορροπίας $Q_E = 60$ μονάδες προϊόντος. Για τη γραμμική συνάρτηση προσφοράς

$$Q_S = \gamma + \delta P, \text{ στο σημείο ισορροπίας θα ισχύει } E_S = \delta \cdot \frac{P_E}{Q_E} \Leftrightarrow \frac{2}{3} = \delta \cdot \frac{10}{60} \Leftrightarrow \delta = 4, \text{ οπότε}$$

$$60 = \gamma + 4 \cdot 10 \Leftrightarrow \gamma = 20. \text{ Άρα η συνάρτηση προσφοράς είναι } Q_S = 20 + 4P.$$

Δ.2. Με την επιβολή ανώτατης τιμής P_A , θα υπάρξουν καταναλωτές διατεθειμένοι να πληρώσουν μέχρι και τιμή $P_{M.A.}$ για να αποκτήσουν την ποσότητα που προσφέρεται στην τιμή P_A . Άρα θα ισχύει: $Q_S(\text{για } P_A) = Q_D(\text{για } P_{M.A.}) \Rightarrow 20 + 4P_A = 80 - 2P_{M.A.}$ (1).

Όμως δίνεται ότι δημιουργείται μέγιστο καπέλο 15 χ.μ., οπότε $P_{M.A.} - P_A = 15 \Rightarrow P_{M.A.} = 15 + P_A$ (2).

Από (1) και (2) προκύπτει ότι $P_A = 5 \text{ χ.μ.}$

$$\text{Δ.3. Προκύπτει } E_{\text{Dτόξου}} = -\frac{5}{17} \Leftrightarrow \frac{Q_{D\Gamma} - 80}{10 - 15} \cdot \frac{15 + 10}{80 + Q_{D\Gamma}} = -\frac{5}{17} \Leftrightarrow Q_{D\Gamma} = 90 \text{ μονάδες προϊόντος.}$$

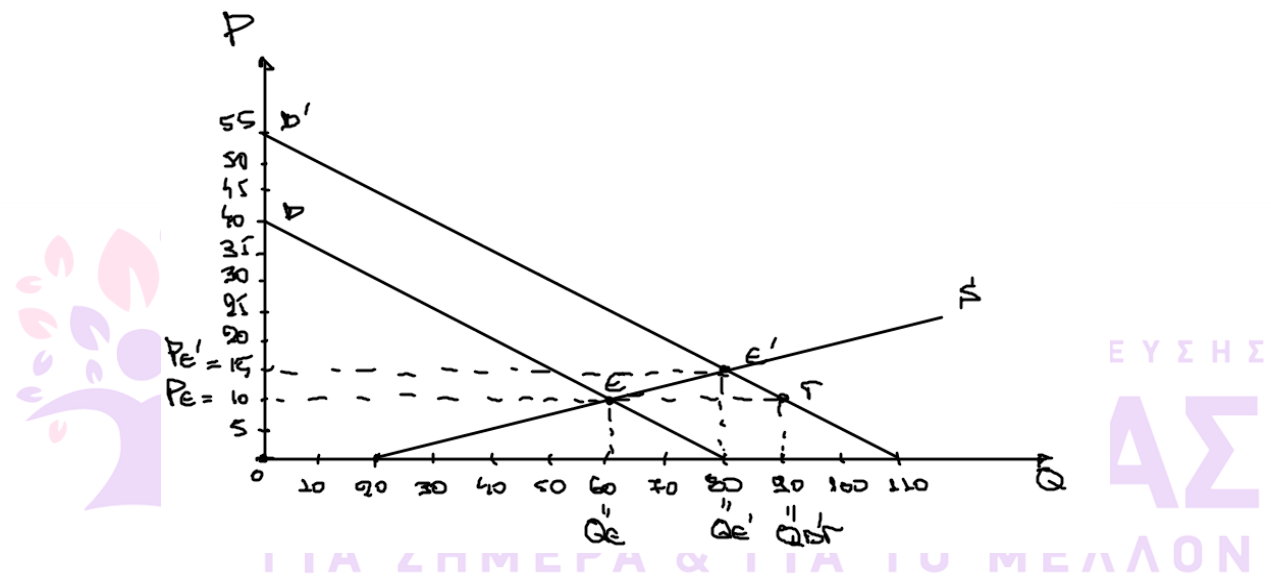
Άρα η νέα καμπύλη ζήτησης $Q_{D\Gamma} = \alpha + \beta P$, διέρχεται από τα σημεία $E'(P_{E'} = 15, Q_{E'} = 80)$ και $\Gamma(P_{\Gamma} = 10, Q_{D\Gamma} = 90)$.

Σχηματίζοντας σύστημα δύο εξισώσεων προκύπτει ότι η νέα συνάρτηση ζήτησης είναι $Q_D = 110 - 2P$.

Δ.4. Από την αρχική συνάρτηση ζήτησης προκύπτει ότι για $P = 10$ χ.μ., η ζητούμενη ποσότητα είναι $Q_1 = 60$ μονάδες προϊόντος, ενώ από τη νέα συνάρτηση ζήτησης για $P = 10$ χ.μ., η ζητούμενη ποσότητα γίνεται $Q_2 = 90$ μονάδες προϊόντος. Αυτό σημαίνει ότι λόγω της μεταβολής του εισοδήματος, η ποσοστιαία μεταβολή της ζήτησης είναι $\Delta Q\% = \frac{90 - 60}{60} \cdot 100 = 50\%$. Άρα

$$E_Y = 2,5 \Leftrightarrow \frac{50\%}{\Delta Y\%} = 2,5 \Leftrightarrow \Delta Y\% = 20\% . \text{ Οπότε το εισόδημα αυξήθηκε κατά } 20\% .$$

Δ.5. Διάγραμμα

Επιμέλεια Απαντήσεων: Τσαλίκης Δημήτρης, Οικονομολόγος